

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

29. april 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse 2002/584/RIA – europæisk arrestordre – fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse – artikel 4, nr. 5) – eftersøgt person, der er blevet endeligt dømt for de samme forhold i et tredjeland – sanktion, der er fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning – gennemførelse – den fuldbyrdende judicielle myndigheds skøn – begrebet »de samme forhold« – ikke-judiciel myndigheds eftergivelse af straf i henhold til en generel amnesti«

I sag C-665/20 PPU,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene) ved afgørelse af 7. december 2020, indgået til Domstolen den 7. december 2020, i en sag om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt mod

X

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende dommer i Femte Afdeling, og dommerne M. Ilešić (refererende dommer), C. Lycourgos og I. Jarukaitis,

generaladvokat: G. Hogan,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. marts 2021,

efter at der er afgivet indlæg af:

- X ved advokaten D.W.H.M. Wolters og S.W. Kuijpers,
- Openbaar Ministerie ved N. Bakkenes og K. van der Schaft,
- den nederlandske regering ved M.K. Bulterman og J. Langer, som befuldmægtigede,
- den tyske regering ved J. Möller, M. Hellmann og F. Halabi, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved M. Wasmeier og F. Wilman, som befuldmægtigede,

* Processprog: nederlandsk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 15. april 2021,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, nr. 5), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelsen«).
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen i Nederlandene af en europæisk arrestordre udstedt den 19. september 2019 af Amtsgericht Berlin-Tiergarten (byretten i Tiergarten, Berlin, Tyskland) med henblik på strafforfølgning af X.

Retsforskrifter

EU-retten

Gennemførelseskonventionen

- 3 Artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, der blev undertegnet i Schengen (Luxembourg) den 19. juni 1990 og trådte i kraft den 26. marts 1995 (EFT 2000, L 239, s. 19, herefter »gennemførelseskonventionen«), som findes i kapitel 3 med overskriften »Straffedommens negative retsvirkninger (ne bis in idem)« i denne konventions afsnit III, foreskriver:

»En person, over for hvem der er afsagt endelig dom af en kontraherende part, kan ikke retsforfølges af en anden kontraherende part for de samme strafbare handlinger, dersom sanktionen, i tilfælde af domfældelse, er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan kræves fuldbyrdet efter den dømmende kontraherende parts lovgivning.«

Rammeafgørelsen

- 4 5., 6., 10. og 12. betragtning til rammeafgørelsen har følgende ordlyd:
 - »(5) Den Europæiske Unions erklærede mål at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder. [...]
 - (6) Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesten« i det retlige samarbejde.

[...]

(10) Ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på en høj grad af tillid mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af den kan kun suspenderes i tilfælde af, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder de principper, der er fastlagt i artikel 6, stk. 1, [TEU], hvilket skal fastslås af Rådet i henhold til samme traktats artikel 7, stk. 1, med de følger, der er fastsat i stk. 2 i samme artikel.

[...]

(12) Denne rammeafgørelse respekterer de grundlæggende rettigheder og principper, som er anerkendt i artikel 6 [TEU], og som afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder [...], navnlig kapitel VI. [...]

5 Denne rammeafgørelses artikel 1 med overskriften »Definition af og pligten til at fuldbyrde en europæisk arrestordre« har følgende ordlyd:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 [TEU].«

6 Rammeafgørelsens artikel 3 med overskriften »Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre« bestemmer:

»Den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat (i det følgende benævnt »den fuldbyrdende judicielle myndighed«) afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre i følgende tilfælde:

1) hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for den europæiske arrestordre, er omfattet af amnesti i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat har kompetence til at retsforfølge lovovertrædelsen i medfør af sin egen strafferet

2) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger af en anden medlemsstat, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning

3) hvis den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den europæiske arrestordre.«

7 Denne rammeafgørelses artikel 4 med overskriften »Fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre« foreskriver:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre:

[...]

- 5) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme forhold af et tredjeland, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning

[...]«

Nederlandsk ret

- 8 Rammeafgørelsen blev gennemført i nederlandsk ret ved wet tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (lov om gennemførelse af Rådet for Den Europæiske Unions rammeafgørelse om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne) af 29. april 2004 (Stb. 2004, nr. 195), som senest ændret ved lov af 22. februar 2017 (Stb. 2017, nr. 82) (herefter »OLW«).
- 9 OLW's artikel 9, stk. 1, litra d) og e), der gennemfører rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og dens artikel 4, nr. 5), fastsætter:

»Overgivelse af den eftersøgte er ikke tilladt, når der er tale om et forhold, for hvilket den pågældende:

[...]

- d) har været genstand for en afgørelse om frifindelse eller tiltalefrafald truffet af en nederlandsk domstol eller en tilsvarende endelig afgørelse truffet af en domstol i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union eller i et tredjeland
- e) er blevet dømt ved en retsafgørelse, hvis:
- 1) straffen eller den pålagte foranstaltning allerede er blevet fuldbyrdet
 - 2) straffen eller den pålagte foranstaltning ikke længere kan fuldbyrdes eller ikke kan fuldbyrdes senere
 - 3) dommen består i en fastslåelse af skyld uden fastsættelse af en straf eller pålæggelse af en foranstaltning
 - 4) straffen eller den pålagte foranstaltning er blevet fuldbyrdet i Nederlandene

[...]«

- 10 OLW's artikel 28, stk. 2, har følgende ordlyd:

»Hvis rechtbank [(retten i første instans)] fastslår [...], at overgivelse ikke kan tillades [...], påhviler det rechtbank i sin afgørelse at give afslag herpå.«

Tysk ret

- 11 § 51 i Strafgesetzbuch (straffeloven) med overskriften »Modregning« bestemmer i stk. 3:

»Hvis den dømte person er blevet idømt en straf i udlandet for det samme forhold, modregnes den udenlandske straf i den nye straf, for så vidt som den er blevet fuldbyrdet.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 Den 19. september 2019 udstedte Amtsgericht Berlin-Tiergarten (byretten i Tiergarten, Berlin) en europæisk arrestordre mod X med henblik på overgivelse, således at X kunne strafforfølges for de forhold, som han angiveligt havde begået i Berlin (Tyskland) den 30. oktober 2012.
- 13 Denne dato bandt X angiveligt Y, som var X' partner på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, og Z, som var Y's datter på ti år, og truede dem med en kniv. Derpå voldtog og lemlæstede han angiveligt Y. Før han forlod Y's hus, spærrede han angiveligt adgangen til de rum, hvori henholdsvis Y og Z var bundet, med henblik på at fremkalde deres død.
- 14 De lovovertrædelser, for hvilke der er anmodet om overgivelse, er følgende:
- forsætligt forsøg på at dræbe partneren
 - forsøg på at dræbe partnerens mindreårige datter
 - voldtægt af partneren
 - alvorlig legemsbeskadigelse af partneren
 - forsætlig frihedsberøvelse af partneren og
 - forsætlig frihedsberøvelse af partnerens mindreårige datter.
- 15 På grundlag af den europæiske arrestordre blev X anholdt i Nederlandene og fremstillet for den forelæggende ret den 18. marts 2020.
- 16 Han meddelte retten, at han ikke samtykkede i overgivelsen til de tyske judicielle myndigheder, og blev varetægtsfængslet i afventning af en afgørelse af dette spørgsmål.
- 17 Til støtte for indsigelsen mod overgivelsen påberåbte X sig princippet *ne bis in idem*, idet han navnlig gjorde gældende, at han var blevet endeligt dømt for de samme forhold af et tredjeland, dvs. af Iran.
- 18 Ifølge den forelæggende rets konstateringer blev X retsforfulgt i Iran for de ovennævnte forhold med undtagelse af frihedsberøvelsen af Y, idet gerningsmomenterne herfor dog indgik i kvalificeringen af det »forsætlige forsøg på at dræbe Y«.
- 19 X blev i Iran idømt en endelig straffedom for den alvorlige legemsbeskadigelse, som han havde tilføjet Y, og for forsøg på at dræbe Y og Z. Derimod blev han endeligt frifundet for anklagerne om voldtægt af Y og forsætlig frihedsberøvelse af Z.
- 20 I henhold til iransk lov skulle X kun afsone den strengeste af de fængselsdomme, som han var blevet idømt, nærmere bestemt en fængselsstraf af en varighed på syv år og seks måneder. Han afsonede størstedelen af denne straf, men den resterende del af straffen blev eftergivet som led i en generel amnesti bekendtgjort af Irans øverste leder i anledning af 40-årsdagen for den islamiske revolution.
- 21 For den alvorlige legemsbeskadigelse, som X havde tilføjet Y, blev han endvidere pålagt at betale hende en *diya* (et pengebeløb). Da X var insolvent, fik han tilladelse til at betale beløbet i form af afdrag med en første betaling på 200 000 000 iranske rial (IRR) (ca. 4 245 EUR) efterfulgt af et månedligt beløb svarende til 2% af denne *diya*. Efter at X havde foretaget den første betaling og betalt det første månedlige beløb, blev han løsladt i Iran den 5. maj 2019. Den 7. september 2020 udstedte de iranske myndigheder en arrestordre mod ham for manglende overholdelse af fristerne for de efterfølgende betalinger.

- 22 For den forelæggende ret har X gjort gældende, at han blev retsforfulgt og endeligt dømt i Iran for de samme forhold, som han begæres overgivet for i henhold til den europæiske arrestordre, der er udstedt mod ham. Han blev endeligt frifundet for en del af forholdene, mens den øvrige del medførte en fængselsstraf, som X har afsonet næsten fuldt ud, og hvor den resterende del er omfattet af den amnesti, der er nævnt i præmis 20 ovenfor. Endvidere har X gjort gældende, at en *diya* ikke udgør en straf eller en foranstaltning, men en forpligtelse til at betale ofret erstatning.
- 23 Heraf har X udledt, at han i medfør af OLW's artikel 9, stk. 1, litra d), og artikel 9, stk. 1, litra e), nr. 1, ikke skal overgives til de tyske myndigheder i henhold til den mod ham udstedte europæiske arrestordre. Han har navnlig gjort gældende, at der i OLW's artikel 9, stk. 1, ikke sondres mellem en endelig dom afsagt i en medlemsstat og en endelig dom afsagt i et tredjeland. Derved har den nederlandske lovgiver gjort brug af den mulighed, som rammeafgørelsen giver medlemsstaterne, for at afslå overgivelse i de tilfælde, hvor der foreligger en endelig dom og en straf, der er afsonet fuldt ud, i et tredjeland, og de nederlandske domstole er derfor forpligtet til at rette sig herefter.
- 24 Openbaar Ministerie (anklagemyndigheden, Nederlandene) har principalt gjort gældende, at den af X rejste indsigelse om en tidligere afsagt dom i Iran ikke kan tages til følge. Da der er tale om en dom afsagt i et tredjeland, påhviler det nemlig i henhold til rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), den forelæggende ret i dens egenskab af fuldbyrdende judiciel myndighed at undlade at anvende OLW's artikel 9, stk. 1, litra e), ved vurderingen af, om den i Iran afsagte dom kan gøres til genstand for gensidig anerkendelse i medfør af den gensidige tillid, der følger af traktater eller sædvane. I betragtning af afbrydelsen af de diplomatiske forbindelser, manglen på retligt samarbejde med Den Islamiske Republik Iran og de store forskelle mellem retssystemerne i EU's medlemsstater og Den Islamiske Republik Iran foreligger der ikke en sådan tillid til det iranske retssystem. Heraf har anklagemyndigheden udledt, at den mod X afsagte dom i Iran ikke kan udgøre en gyldig grund til at afslå fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, der er udstedt mod X.
- 25 Anklagemyndigheden har subsidiært gjort gældende, at OLW's artikel 9, stk. 1, litra e), ikke er til hinder for fuldbyrdelsen af denne arrestordre, eftersom den straf, der blev idømt i Iran, endnu ikke er afsonet i sin helhed og vil kunne fuldbyrdes senere. Anklagemyndigheden har i denne henseende påberåbt sig den arrestordre, som de iranske myndigheder har udstedt mod X, fordi han ikke har overholdt fristerne for *diyaens* betaling. Anklagemyndigheden har ligeledes subsidiært gjort gældende, at da de iranske domstole ikke har taget stilling til anklagepunkterne vedrørende frihedsberøvelsen af Y, bør overgivelsen af X tillades i denne forbindelse.
- 26 Den forelæggende ret har på denne baggrund indledningsvis udtrykt tvivl om, hvorvidt rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), er korrekt gennemført i nederlandsk ret. Den har navnlig påpeget, at denne bestemmelse opregner fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, mens OLW's artikel 9, stk. 1, foreskriver, at fuldbyrdelse skal afslås, hvis der foreligger sådanne grunde, da den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke har noget skøn i denne henseende.
- 27 Den forelæggende ret har dernæst anført, at den for at kunne afgøre, om den i medfør af OLW's artikel 9, stk. 1, litra e), er forpligtet til at afslå at overgive X som følge af forsætlig frihedsberøvelse af Y, er nødt til at efterprøve, om dette forhold, der i Tyskland er gjort gældende mod X, og det forsætlige forsøg på at dræbe Y, som er et af de forhold, for hvilke X er blevet dømt i Iran, vedrører »de samme forhold« som omhandlet i OLW's artikel 9, stk. 1, og rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5).
- 28 For så vidt angår de forhold, for hvilke X er blevet endeligt dømt i Iran, har den forelæggende ret endelig oplyst, at spørgsmålet om, hvorvidt den helt eller delvist skal afslå at fuldbyrde den omhandlede europæiske arrestordre, afhænger af rækkevidden af den i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), fastsatte betingelse om, at den pålagte sanktion, hvis der er afsagt endelig dom i et tredjeland for de samme forhold, »er fuldbyrdet [...] eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning«.

- 29 Den forelæggende ret ønsker navnlig oplyst, om der skal tages hensyn til en amnesti som den, der gjaldt for X i Iran, ved anvendelsen af den nævnte artikel 4, nr. 5).
- 30 Da Rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene) er af den opfattelse, at besvarelsen af spørgsmålet om, hvorvidt den europæiske arrestordre, der er udstedt mod X, kan fuldbyrdes, afhænger af fortolkningen af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), har den besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 4, nr. 5), i [rammeafgørelsen] fortolkes således, at hvis en medlemsstat vælger at gennemføre denne bestemmelse i sin nationale ret, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed råde over et vist skøn ved sin afgørelse af, om fuldbyrdelsen af den pågældende europæiske arrestordre skal afslås?
- 2) Skal udtrykket »de samme forhold« i artikel 4, nr. 5), i [rammeafgørelsen] fortolkes på samme måde som det samme begreb i artikel 3, nr. 2), i [rammeafgørelsen,] og, hvis dette ikke er tilfældet, hvorledes skal begrebet i den førstnævnte bestemmelse da fortolkes?
- 3) Skal betingelsen i artikel 4, nr. 5), i [rammeafgørelsen] om, at »sanktionen [...] er fuldbyrdet, [...] eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning«, fortolkes således, at den omfatter en situation, hvori den eftersøgte person er blevet idømt en endelig frihedsstraf for de samme forhold, som han delvist har afsonet i domslandet, og som delvist er blevet ham eftergivet af en ikke-judiciel myndighed i henhold til en generel amnesti, der også gælder for personer, der er dømt for alvorlige lovovertrædelser såsom den eftersøgte, og som ikke beror på rationelle strafferetspolitiske overvejelser?«

Anmodningen om præjudiciel hasteprocedure

- 31 Den forelæggende ret har anmodet om, at denne præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure i artikel 107, stk. 1, i Domstolens procesreglement.
- 32 I denne henseende skal det for det første bemærkes, at den præjudicielle forelæggelse vedrører fortolkningen af rammeafgørelsen, som henhører under de områder, der er omhandlet i afsnit V i EUF-traktatens tredje del vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Den er derfor omfattet af hasteprocedurens anvendelsesområde, som er fastlagt i procesreglementets artikel 107, og kan som følge heraf undergives den præjudicielle hasteprocedure.
- 33 For det andet skal der i henhold til Domstolens faste praksis tages hensyn til den omstændighed, at den af hovedsagen berørte person på nuværende tidspunkt er frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i hovedsagen (dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 Det fremgår således af forelæggelsesafgørelsen, at varetægtsfængslingen af X er blevet anordnet i forbindelse med fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre, der er udstedt mod ham, og at opretholdelsen af denne foranstaltning afhænger af Domstolens svar på de præjudicielle spørgsmål.
- 35 Under disse omstændigheder har Domstolens Femte Afdeling den 18. december 2020 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodning om, at denne præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 36 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), skal fortolkes således, at hvis en medlemsstat vælger at gennemføre denne bestemmelse i sin nationale ret, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed råde over en skønsmargen ved afgørelsen af, om fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal afslås af den grund, der er omhandlet i denne bestemmelse.
- 37 Indledningsvis bemærkes, at rammeafgørelsen med indførelsen af en forenklet og mere effektiv ordning for overgivelse af personer, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af straffeloven, tilsigter at fremme og fremskynde det retlige samarbejde med henblik på at bidrage til at gennemføre Unionens erklærede mål om at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed på grundlag af den høje grad af tillid, der skal være mellem medlemsstaterne (dom af 11.3.2020, SF (Europæisk arrestordre – garanti for overførelse til fuldbyrdelsesstaten), C-314/18, EU:C:2020:191, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 På det område, der reguleres ved rammeafgørelsen, finder princippet om gensidig anerkendelse, som udgør »hjørnestenen« i det retlige samarbejde i straffesager, således som det bl.a. fremgår af sjette betragtning til rammeafgørelsen, udtryk i denne rammeafgørelses artikel 1, stk. 2, der fastsætter reglen om, at medlemsstaterne har pligt til at fuldbyrde en europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i den nævnte rammeafgørelse (dom af 11.3.2020, SF (Europæisk arrestordre – garanti for overførelse til fuldbyrdelsesstaten), C-314/18, EU:C:2020:191, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 Det følger heraf, at de fuldbyrdende judicielle myndigheder principielt kun kan afslå at fuldbyrde en sådan arrestordre med henvisning til de udtømmende opregnede afslagsgrunde, der er fastsat i rammeafgørelsen. Mens fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, er afslaget på fuldbyrdelse følgelig udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).
- 40 Rammeafgørelsen fastsætter udtrykkeligt i artikel 3 obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre og i artikel 4 og 4a fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af denne arrestordre (jf. i denne retning dom af 11.3.2020, SF (Europæisk arrestordre – garanti for overførelse til fuldbyrdelsesstaten), C-314/18, EU:C:2020:191, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 41 Med hensyn til de fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse, der er opregnet i rammeafgørelsens artikel 4, fremgår det af Domstolens praksis, at medlemsstaterne råder over en skønsmargen i forbindelse med rammeafgørelsens gennemførelse. De kan således frit bestemme, om de vil gennemføre disse grunde i deres interne ret. De kan ligeledes vælge at begrænse de situationer, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, og således lette overgivelsen af eftersøgte personer i overensstemmelse med princippet om gensidig anerkendelse, som er fastslået i denne rammeafgørelses artikel 1, stk. 2 (jf. i denne retning dom af 6.10.2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, præmis 58, 59 og 61).
- 42 Det skal desuden bemærkes, at den fuldbyrdende judicielle myndighed ifølge rammeafgørelsens artikel 4 »kan afslå« at fuldbyrde en europæisk arrestordre af de grunde, der er opregnet i denne artikels nr. 1)-7), heriblandt at det af de oplysninger, som denne myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme forhold af et tredjeland, på betingelse af, at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning.

- 43 Det fremgår således af ordlyden af rammeafgørelsens artikel 4 og navnlig af anvendelsen af verbet »kan« sammen med verbets infinitive form »afslå«, hvor subjektet er den fuldbyrdende judicielle myndighed, at denne myndighed selv skal råde over en skønsmæssig beslutning om, hvorvidt det skal afslås at fuldbyrde den europæiske arrestordre af de grunde, der er nævnt i denne artikel 4 (jf. i denne retning dom af 13.12.2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Heraf følger, at hvis medlemsstaterne vælger at gennemføre en eller flere af de fakultative afslagsgrunde, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, kan de ikke bestemme, at de judicielle myndigheder skal afslå at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, der formelt henhører under de nævnte grundenes anvendelsesområde, uden at de har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i de konkrete tilfælde.
- 45 Denne fortolkning af rammeafgørelsens artikel 4 underbygges af den sammenhæng, hvori denne artikel indgår.
- 46 For det første udgør fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre nemlig hovedreglen, således som Domstolen gentagne gange har fremhævet, mens afslaget på fuldbyrdelse er udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (jf. i denne retning dom af 11.3.2020, SF (Europæisk arrestordre – garanti for overførelse til fuldbyrdelsesstaten), C-314/18, EU:C:2020:191, præmis 39).
- 47 Som generaladvokaten har påpeget i punkt 44 i forslaget til afgørelse, vil en national bestemmelse, der fratager den fuldbyrdende judicielle myndighed muligheden for at tage hensyn til særlige omstændigheder i det konkrete tilfælde, som kan foranledige den til at finde, at betingelserne for at afslå overgivelse reelt ikke er opfyldt, imidlertid medføre, at den blotte mulighed, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, erstattes af en reel forpligtelse, og således forvandle den undtagelse, som afslaget på overgivelse udgør, til en hovedregel.
- 48 For det andet skal ordlyden af rammeafgørelsens artikel 4 sammenholdes med ordlyden af dens artikel 3, der i overensstemmelse med overskriften omhandler »obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse«, i medfør af hvilke den fuldbyrdende judicielle myndighed »afslår« at fuldbyrde en europæisk arrestordre. Den fuldbyrdende judicielle myndighed råder således ikke over noget skøn i henhold til rammeafgørelsens artikel 3.
- 49 Ordlyden af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), er desuden næsten identisk med ordlyden af dens artikel 3, nr. 2), men den første bestemmelse vedrører det tilfælde, hvor en person er blevet endeligt dømt for de samme forhold »af et tredjeland«, og den anden bestemmelse vedrører det tilfælde, hvor en person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger »af en anden medlemsstat«.
- 50 Den fuldbyrdende judicielle myndigheds manglende skøn i forbindelse med anvendelsen af den afslagsgrund, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), følger af kravet om overholdelse af princippet *ne bis in idem*, der er fastsat i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- 51 Dette princip, der er sikret ved artikel 50 i chartret om grundlæggende rettigheder, indebærer, at ingen i en straffesag på ny skal kunne stilles for en domstol for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet frikendt eller domfældt »i en af Unionens medlemsstater«.
- 52 Det skal herved bemærkes, at EU-retten er baseret på den grundlæggende præmis, hvorefter hver medlemsstat, som det er anført i artikel 2 TEU, deler en række fælles værdier, som Unionen er bygget på, med samtlige andre medlemsstater og anerkender, at disse deler dem med den (dom af 24.9.2020,

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Specialitetsprincippet), C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, præmis 30). Denne præmis forudsætter og begrunder, at der består en gensidig tillid mellem medlemsstaterne, bl.a. med hensyn til deres respektive strafferetlige systemer.

- 53 Princippet om gensidig tillid, bl.a. for så vidt angår et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, pålægger hver af medlemsstaterne at lægge til grund, medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, at samtlige øvrige medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i EU-retten anerkendte grundlæggende rettigheder (dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).
- 54 En sådan gensidig tillid foreligger ligeledes mellem de stater, der deltager i gennemførelseskonventionen, hvis artikel 54 er til hinder for, at en person, over for hvem der allerede er afsagt endelig dom af en kontraherende stat, »retsforfølges« af en anden kontraherende stat (dom af 29.6.2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 55 Det kan derimod principielt ikke antages, at der foreligger nogen tillid til det strafferetlige system i tredjelande, som ikke er parter i denne aftale, eller som ikke har andre privilegerede forbindelser med Unionen, hvilket indebærer, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), skal indrømme et skøn for – henset til alle særlige omstændigheder i den konkrete sag og navnlig grundlaget for, at den eftersøgte person er blevet dømt, og den afsagte dom i givet fald er blevet fuldbyrdet – at kunne efterprøve, om det skal afslås at fuldbyrde den europæiske arrestordre.
- 56 Denne fortolkning er desuden forenelig med formålet med rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), der, som det følger af denne bestemmelses ordlyd, og i overensstemmelse med artikel 67, stk. 1, TEUF skal gøre det muligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed at garantere retssikkerheden for den eftersøgte person, idet der tages hensyn til, at denne person er blevet endeligt dømt for de samme forhold i et tredjeland, for så vidt som sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning (jf. analogt vedrørende gennemførelseskonventionens artikel 54 dom af 29.6.2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, præmis 44).
- 57 Det skal herved bemærkes, at betingelsen om, at sanktionen er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning, for så vidt som den, hvis den ikke er opfyldt, medfører, at den eftersøgte person skal overgives, således at den pågældende kan retsforfølges eller afsone den idømte frihedsstraf, bidrager til opfyldelsen af formålet med ordningen med den europæiske arrestordre, som er at undgå, at lovovertrædelser forbliver ustraffede, inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (jf. i denne retning dom af 11.3.2020, SF (Europæisk arrestordre – garanti for overførelse til fuldbyrdelsesstaten), C-314/18, EU:C:2020:191, præmis 47, og analogt dom af 27.5.2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, præmis 77).
- 58 I denne sammenhæng bemærkes, at rammeafgørelsen skal være genstand for en fortolkning, der kan sikre overensstemmelse med kravene om iagttagelse af de pågældende personers grundlæggende rettigheder, uden at der som sådan rejses tvivl om effektiviteten af det retslige samarbejde mellem medlemsstaterne, som den europæiske arrestordre – således som fastsat af EU-lovgiver – udgør et væsentligt element af (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 63).
- 59 Eftersom principperne om gensidig tillid og gensidig anerkendelse, der ligger til grund for ordningen med den europæiske arrestordre, som nævnt i præmis 55 ovenfor, ikke uden videre kan overføres på domme afsagt af domstole i tredjelande, kan det imidlertid skade det formål om at forebygge og bekæmpe kriminalitet i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er fastsat i artikel 3,

stk. 2, TEU, hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed uafhængigt af de særlige omstændigheder i den konkrete sag kan afslå at overgive den eftersøgte person af den grund, der er anført i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5).

- 60 Det følger heraf, at den konkrete anvendelse af den afslagsgrund, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), skal overlades til den fuldbyrdende judicielle myndighed, som i denne forbindelse skal råde over et skøn, der gør det muligt for den at foretage en individuel undersøgelse, hvor der tages hensyn til alle relevante omstændigheder og navnlig til de omstændigheder, hvorunder den eftersøgte person er blevet dømt i tredjelandet, med henblik på at afgøre, om det vil være i strid med samtlige medlemsstaters legitime interesser i forebyggelse af kriminalitet i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, at denne person ikke overgives.
- 61 Det fremgår i det foreliggende tilfælde af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den forelæggende ret for at undgå, at der foretages en fortolkning contra legem, synes at udelukke, at OLW kan anvendes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed indrømmes et sådant skøn.
- 62 Det skal herved for det første bemærkes, at da rammeafgørelsen ikke har direkte virkning, er en ret i en medlemsstat ikke forpligtet til alene på grundlag af EU-retten at undlade at anvende en bestemmelse i national ret, der er i strid med rammeafgørelsen (jf. i denne retning dom af 24.6.2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).
- 63 For det andet bemærkes, at selv om en rammeafgørelses bindende virkning indebærer en forpligtelse for de nationale myndigheder til i videst muligt omfang at fortolke national ret i lyset af denne rammeafgørelses ordlyd og formål med henblik på at nå det med rammeafgørelsen tilsigtede resultat, kan princippet om en overensstemmende fortolkning ikke tjene som grundlag for en fortolkning contra legem af national ret (jf. i denne retning dom af 24.6.2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, præmis 72, 73 og 76 samt den deri nævnte retspraksis).
- 64 Dette princip om overensstemmende fortolkning kræver imidlertid, at national ret tages i betragtning i dens helhed, og at der anvendes fortolkningsmetoder, der er anerkendt i denne ret, for at sikre den fulde virkning af rammeafgørelsen og for at nå et resultat, der er i overensstemmelse med det, der tilsigtes med rammeafgørelsen (dom af 24.6.2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, præmis 77 og den deri nævnte retspraksis).
- 65 I det foreliggende tilfælde oplyste den nederlandske regering i retsmødet for Domstolen, at der snart vil blive vedtaget et lovforslag, som har til formål at ændre OLW's artikel 9 for at bringe den i overensstemmelse med rammeafgørelsen.
- 66 Under disse omstændigheder tilkommer det den forelæggende ret at vurdere bl.a., om nederlandsk ret, henset til den potentielle lovændring, vil kunne anvendes således, at det med rammeafgørelsen tilsigtede resultat nås.
- 67 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), skal fortolkes således, at hvis en medlemsstat vælger at gennemføre denne bestemmelse i sin nationale ret, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed råde over en skønsmargen ved afgørelsen af, om fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal afslås af den grund, der er omhandlet i den nævnte bestemmelse.

Det andet spørgsmål

- 68 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og artikel 4, nr. 5), skal fortolkes således, at begreberne »de samme handlinger« og »de samme forhold«, der er indeholdt i disse to bestemmelser, skal fortolkes ensartet.

- 69 Ifølge fast retspraksis følger det af såvel kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at en EU-retlig bestemmelse, som efter sin ordlyd ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele Unionen, som skal søges under hensyntagen ikke alene til bestemmelsens ordlyd, men ligeledes til dens kontekst og det med den pågældende lovgivning forfulgte mål (dom af 25.6.2020, Ministerio Fiscal (Myndighed, der kan modtage en ansøgning om international beskyttelse), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).
- 70 Hvad navnlig angår begrebet »samme handlinger« i rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), har Domstolen fastslået, at når denne bestemmelse ikke henviser til medlemsstaternes ret for så vidt angår dette begreb, skal begrebet undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele Unionen (jf. i denne retning dom af 16.11.2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, præmis 38).
- 71 Domstolen har desuden konstateret, at begrebet »samme handlinger« også findes i gennemførelseskonventionens artikel 54, og har fastslået, henset til, at gennemførelseskonventionens artikel 54 og rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), har samme formål, der består i at undgå, at en person på ny bliver strafferetligt forfulgt eller dømt for de samme handlinger, at disse to begreber skal fortolkes ens, således at de kun henviser til selve eksistensen af de faktiske omstændigheder og omfatter en helhed af konkrete omstændigheder, der er indbyrdes uadskilleligt forbundne, uanset handlingernes retlige subsumption eller den retlige interesse, der søges beskyttet (dom af 16.11.2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, præmis 39 og 40 samt den deri nævnte retspraksis).
- 72 Rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), indeholder i lighed med dens artikel 3, nr. 2), ikke nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret, hvilket i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 69 ovenfor, indebærer, at betydningen og rækkevidden af begrebet »de samme forhold« i denne bestemmelse også skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele Unionen, som skal søges under hensyntagen ikke alene til bestemmelsens ordlyd, men ligeledes til dens kontekst og det med den pågældende lovgivning forfulgte mål.
- 73 Det skal herved indledningsvis bemærkes, at dette begreb er formuleret helt identisk med det begreb, der findes i rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2) [(o.a.: ikke på dansk, som anvender henholdsvis handlinger og forhold)].
- 74 Hvad dernæst angår den kontekst, hvori disse to begreber indgår, skal det bemærkes, at ordlyden af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), på alle punkter er sammenlignelig med ordlyden af denne afgørelses artikel 3, nr. 2), men at den sidstnævnte bestemmelse, som fastsætter en af de »obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse« af en europæisk arrestordre, vedrører en dom afsagt »af en anden medlemsstat«, hvorimod denne rammeafgørelses artikel 4, nr. 5), der omhandler en af de »fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse«, vedrører en dom afsagt »af et tredjeland«.
- 75 Af hensyn til sammenhængen og retssikkerheden er det som følge heraf nødvendigt, at de begreber, der er formuleret ens i disse to bestemmelser og i gennemførelseskonventionens artikel 54, tillægges den samme rækkevidde (jf. i denne retning dom af 10.11.2016, Özçelik, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, præmis 33).
- 76 Den omstændighed, at rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), vedrører domme afsagt i Unionen, hvorimod dens artikel 4, nr. 5), vedrører domme afsagt i et tredjeland, kan ikke som sådan begrunde, at det nævnte begreb tillægges forskellig rækkevidde.
- 77 Anvendelsen af princippet ne bis in idem forudsætter ganske vist, at der nødvendigvis består en tillid til det strafferetlige system i det land, hvori dommen er afsagt (jf. i denne retning dom af 9.3.2006, Van Esbroeck, C-436/04, EU:C:2006:165, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis). Som det følger af

præmis 55 ovenfor, kan det imidlertid ikke antages, at der i forhold til tredjelande og navnlig det strafferetlige system i disse lande foreligger den samme høje grad af tillid som mellem medlemsstaterne.

- 78 Det skal imidlertid for det første fremhæves, at det netop er på grund af denne usikkerhed, at EU-lovgiver har betragtet den omstændighed, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt i et tredjeland, som en fakultativ afslagsgrund og ikke som en obligatorisk afslagsgrund.
- 79 Dermed har lovgiver nemlig gjort det muligt for medlemsstaterne at begrænse de situationer, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, og således lette overgivelsen af eftersøgte personer i overensstemmelse med princippet om gensidig anerkendelse, som er fastslået i rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2 (dom af 6.10.2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, præmis 58 og 59).
- 80 For så vidt som den fuldbyrdende judicielle myndighed, som det fremgår af svaret på det første spørgsmål, skal råde over et vist skøn i forbindelse med anvendelsen af den fakultative afslagsgrund, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), kan denne myndighed desuden tage hensyn til den tillid, som den med rette kan have til det pågældende tredjelandes strafferetlige system, ved afgørelsen af, om overgivelsen af den eftersøgte person skal afslås.
- 81 For det andet bemærkes, at hvis rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), og navnlig begrebet »de samme forhold« heri tillægges en mere begrænset rækkevidde end det tilsvarende begreb i denne rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og i gennemførelseskonventionens artikel 54, vil dette være vanskeligt at forene med den sidstnævnte bestemmelse, eftersom denne konvention ikke kun finder anvendelse på medlemsstaterne, men også på visse tredjelande, der har tiltrådt den.
- 82 Hvad endelig angår formålet med denne bestemmelse skal det bemærkes, at rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), i lighed med dens artikel 3, nr. 2), skal gøre det muligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed at garantere retssikkerheden for den eftersøgte person, idet den inden for rammerne af det skøn, som den råder over, tager hensyn til, at denne person er blevet endeligt dømt for de samme forhold i en anden stat, hvilket ligeledes taler for en sammenhængende fortolkning af begreberne »de samme forhold« og »de samme handlinger« i de nævnte bestemmelser.
- 83 På baggrund af det ovenfor anførte skal det andet spørgsmål besvares med, at rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og artikel 4, nr. 5), skal fortolkes således, at begreberne »de samme handlinger« og »de samme forhold«, der er indeholdt i disse to bestemmelser, skal fortolkes ensartet.

Det tredje spørgsmål

- 84 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), hvorefter anvendelsen af den fakultative afslagsgrund, der er fastsat i denne bestemmelse, er betinget af, at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning, skal fortolkes således, at denne betingelse er opfyldt, når den eftersøgte person er blevet idømt en endelig frihedsstraf for de samme forhold, hvoraf en del er blevet fuldbyrdet i det tredjeland, hvori dommen er afsagt, og den resterende del er blevet eftergivet den pågældende af en ikke-judiciel myndighed i henhold til en generel amnesti, som også gælder for personer, der er dømt for alvorlige lovovertrædelser, og som ikke beror på objektive strafferetspolitiske overvejelser.

- 85 Ifølge ordlyden af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), kan den fuldbyrdende judicielle myndighed afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis det af de oplysninger, som den er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme forhold af et tredjeland, »på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning« (herefter »fuldbyrdesbetingelsen«).
- 86 Det skal herved påpeges, at der i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), henvises generelt til »domslandets lovgivning« uden nærmere forklaring om, hvorfor det er umuligt at fuldbyrde sanktionen.
- 87 Alle former for amnesti, som er fastsat i domslandets lovgivning, og som bevirker, at den pålagte sanktion ikke længere kan fuldbyrdes, skal derfor principielt anerkendes, uafhængigt af navnlig overtrædelsernes grovhed, den myndighed, der har indført amnestien, og de tilgrundliggende overvejelser.
- 88 Det følger heraf, at en eftergivelse af straf, der indrømmes efter domslandets lovgivning, ikke uden videre kan udelukkes fra anvendelsesområdet for rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), uanset om den indrømmes af en ikke-judiciel myndighed i henhold til en generel amnesti, som også gælder for personer, der er dømt for alvorlige lovovertrædelser, og som ikke beror på objektive strafferetspolitiske overvejelser.
- 89 Denne fortolkning, der er baseret på ordlyden af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), underbygges af denne bestemmelses kontekst og af det formål, som den forfølger, og mere generelt af rammeafgørelsens mål.
- 90 Hvad for det første angår den sammenhæng, hvori rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), indgår, skal det bemærkes, at den fuldbyrdesbetingelse, der er fastsat i denne bestemmelse, har næsten samme ordlyd som betingelsen i denne rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2). Gennemførelseskonventionens artikel 54 indeholder ligeledes en helt enslydende betingelse.
- 91 Denne betingelse skal følges af de grunde, der er anført i præmis 74-81 ovenfor, tillægges den samme rækkevidde.
- 92 Det skal endvidere påpeges, at ifølge rammeafgørelsens artikel 3, nr. 1), afslår den fuldbyrdende judicielle myndighed at fuldbyrde en europæisk arrestordre, »hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for den europæiske arrestordre, er omfattet af amnesti i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat har kompetence til at retsforfølge lovovertrædelsen i medfør af sin egen strafferet«.
- 93 Da det overordnede mål med amnesti er at sikre, at de handlinger, som den omfatter, mister deres strafbarhed, hvilket resulterer i, at lovovertrædelsen ikke længere kan retsforfølges, og hvis der allerede er idømt en straf, at dens fuldbyrdelse bringes til ophør, indebærer den derfor principielt, at den pålagte sanktion ikke længere kan fuldbyrdes som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og artikel 4, nr. 5).
- 94 Det kan imidlertid ikke antages, at EU-lovgiver, fordi denne specifikt henviste til tilfældet med amnesti i den fuldbyrdende medlemsstat i denne rammeafgørelsens artikel 3, nr. 1), havde til hensigt at udelukke amnesti i domslandet eller andre former for amnesti, der vedtages af en ikke-judiciel myndighed i denne stat, fra anvendelsesområdet for rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og artikel 4, nr. 5).
- 95 Rammeafgørelsens artikel 3, nr. 1), vedrører nemlig efter sin ordlyd det særlige tilfælde, hvor den lovovertrædelse, som den eftersøgte person har begået, ikke kan give anledning til strafforfølgning i den fuldbyrdende medlemsstat, fordi den er omfattet af amnesti i denne medlemsstat, hvorimod den

fuldbyrdsbetingelse, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), og artikel 3, nr. 2), vedrører en helt anden situation, hvor den eftersøgte person er blevet dømt i et tredjeland eller i en anden medlemsstat end den fuldbyrdende medlemsstat.

- 96 Hvad for det andet angår formålet med fuldbyrdsbetingelsen i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), fremgår det af præmis 57 ovenfor, at denne fuldbyrdsbetingelse tilsigter at undgå, at lovovertrædelser forbliver ustraffede, inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
- 97 Det skal herved bemærkes, at som det fremgår af artikel 67, stk. 3, TEUF, indebærer Unionens erklærede mål om at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, at det er nødvendigt for Unionen at bestræbe sig på at sikre et højt sikkerhedsniveau ved hjælp af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, ved koordinerings- og samarbejdsforanstaltninger mellem politimyndigheder, strafferetlige myndigheder og øvrige kompetente myndigheder samt ved gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser og om nødvendigt indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivning (dom af 27.5.2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, præmis 62).
- 98 Fuldbyrdsbetingelsen har en særlig betydning i denne sammenhæng, eftersom den i tilfælde af manglende opfyldelse medfører, at princippet *ne bis in idem* ikke finder anvendelse, og dermed, at den eftersøgte person skal overgives, således at den pågældende kan retsforfølges eller afsone den idømte frihedsstraf.
- 99 Princippet *ne bis in idem*, der både er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), og i dens artikel 3, nr. 2), samt i gennemførelseskonventionens artikel 54, har imidlertid ikke kun til formål i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed at undgå straffrihed for personer, som er blevet endeligt domfældt, men også at sikre retssikkerheden derved, at endelige afgørelser fra offentlige organer efterkommes (jf. i denne retning dom af 27.5.2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, præmis 77).
- 100 Retssikkerheden for personer, over for hvem der er afsagt endelig dom, kan imidlertid kun sikres effektivt, hvis de pågældende har sikkerhed for, at de, når de én gang er blevet dømt, og den sanktion, som de er blevet pålagt, ikke længere kan fuldbyrdes i henhold til domslandets lovgivning, kan bevæge sig inden for Unionen uden at skulle frygte at blive retsforfulgt for de samme forhold (jf. i denne retning dom af 11.12.2008, Bourquain, C-297/07, EU:C:2008:708, præmis 49-50), uanset om deres straf er blevet eftergivet af en ikke-judiciel myndighed i henhold til en generel amnesti, som ikke beror på objektive strafferetspolitiske overvejelser.
- 101 Det skal imidlertid bemærkes, at en fuldbyrdende judiciell myndighed – til forskel fra den obligatoriske afslagsgrund, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), og ved hvis anvendelse denne myndighed ikke kan udøve noget skøn – som anført i præmis 60 ovenfor ved anvendelsen af den fakultative afslagsgrund, der er fastsat i denne rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), skal råde over et skøn, som gør det muligt for den at foretage en individuel undersøgelse, hvor der tages hensyn til alle relevante omstændigheder. Dette omfatter navnlig den omstændighed, at den eftersøgte person er omfattet af en generel amnesti, omfanget af denne amnesti og grundlaget for, at den er indført.
- 102 Denne undersøgelse af de relevante omstændigheder skal foretages i lyset af de formål, der er nævnt i præmis 99 ovenfor, og som forfølges med rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), og i særdeleshed det formål om at forebygge og bekæmpe kriminalitet i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er fastsat i artikel 3, stk. 2, TEU.
- 103 Ved udøvelsen af det skøn, som den judicielle myndighed råder over, skal den navnlig foretage en afvejning af forebyggelsen af straffrihed og bekæmpelsen af kriminalitet på den ene side og hensynet til den berørte persons retssikkerhed på den anden side, med henblik på at gennemføre Unionens erklærede mål om at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med artikel 67, stk. 1 og 3, TEUF.

104 På baggrund af det ovenfor anførte skal det tredje spørgsmål besvares med, at rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5), hvorefter anvendelsen af den fakultative afslagsgrund, der er fastsat i denne bestemmelse, er betinget af, at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning, skal fortolkes således, at denne betingelse er opfyldt, når den eftersøgte person er blevet idømt en endelig frihedsstraf for de samme forhold, hvoraf en del er blevet fuldbyrdet i det tredjeland, hvori dommen er afsagt, og den resterende del er blevet eftergivet den pågældende af en ikke-judiciel myndighed i dette land i henhold til en generel amnesti, som også gælder for personer, der er dømt for alvorlige lovovertrædelser, og som ikke beror på objektive strafferetspolitiske overvejelser. Det tilkommer den fuldbyrdende judicielle myndighed ved udøvelsen af det skøn, som den råder over, at foretage en afvejning af forebyggelsen af straffrihed og bekæmpelsen af kriminalitet på den ene side og hensynet til den berørte persons retssikkerhed på den anden side.

Sagsomkostninger

105 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 4, nr. 5), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, skal fortolkes således, at hvis en medlemsstat vælger at gennemføre denne bestemmelse i sin nationale ret, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed råde over en skønsmargen ved afgørelsen af, om fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal afslås af den grund, der er omhandlet i den nævnte bestemmelse.
- 2) Artikel 3, nr. 2), og artikel 4, nr. 5), i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, skal fortolkes således, at begreberne »de samme handlinger« og »de samme forhold«, der er indeholdt i disse to bestemmelser, skal fortolkes ensartet.
- 3) Artikel 4, nr. 5), i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, hvorefter anvendelsen af den fakultative afslagsgrund, der er fastsat i denne bestemmelse, er betinget af, at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning, skal fortolkes således, at denne betingelse er opfyldt, når den eftersøgte person er blevet idømt en endelig frihedsstraf for de samme forhold, hvoraf en del er blevet fuldbyrdet i det tredjeland, hvori dommen er afsagt, og den resterende del er blevet eftergivet den pågældende af en ikke-judiciel myndighed i dette land i henhold til en generel amnesti, som også gælder for personer, der er dømt for alvorlige lovovertrædelser, og som ikke beror på objektive strafferetspolitiske overvejelser. Det tilkommer den fuldbyrdende judicielle myndighed ved udøvelsen af det skøn, som den råder over, at foretage en afvejning af forebyggelsen af straffrihed og bekæmpelsen af kriminalitet på den ene side og hensynet til den berørte persons retssikkerhed på den anden side.

Underskrifter